

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 10Csp/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124204448
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Uličná
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2024:6124204448.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš sudkyňou JUDr. Evou Uličnou v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, zastúpeného splnomocneným zástupcom Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom Trenčín, 1. mája 173/11, IČO: 47 234 679, proti žalovanej A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D., D. XXX/X, zastúpenej splnomocneným zástupcom JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, IČO: 47 445 092, v spore o zaplatenie 5793,40 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamietá.

Žalovanej sa priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou, doručenu Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 3. 1. 2024, sa žalobca domáhal proti žalovanej zaplatenia sumy 5793,40 eura, spolu s úrokom vo výške 755,30 eura a úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 5793,40 eura od 15. 11. 2023 do zaplatenia, V žalobe uviedol, že ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníkom dňa 1. 4. 2022 úverovú zmluvu číslo 7204003416, na základe ktorej jej poskytol revolvingový úver s výškou úverového rámca 5800 eur. Žalovaná úver čerpala prostredníctvom úverovej karty. Odo dňa účinnosti revolvingovej zmluvy bola žalovaná v pravidelných mesačných výpisoch z úverového účtu informovaná o výške mesačnej splátky, výške úroku a poplatku, výške úverového rámca a celkového zostatku na úverovom účte. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť, spolu s úrokom a poplatkom, v pravidelných mesačných výškach. Žalovaná sa dostala do omeškania s plnením zmluvných povinností, keďže úver riadne a včas nesplácala. Z uvedeného dôvodu dňa 30. 10. 2023 pristúpil k zosplateniu splátok úveru a budúcich splátok úveru a vyzval žalovanú na splatenie celého zostatku úveru. Žalovanej poskytol 15 dní na splnenie povinností. Pred podaním žaloby vyzval žalovanú dňa 23. 11. 2023 na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaná prostredníctvom úverovej karty čerpala spolu 16164,55 eura. Uhradila mu spolu 11854,18 eura. Žalovaná suma pozostáva z istiny vo výške 5793,40 eura, ktorá predstavuje istinu zo 14. až 18. splátky a úroku za hotovostné transakcie vo výške 755,30 eura.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 18. 1. 2024 platobný rozkaz, proti ktorému podala žalovaná v zákonom určenej lehote odpor. V odpore uviedla, že uplatnený nárok žalobcu neuznáva v celom rozsahu. Poukázala na to, že z predloženej zmluvy o úvere vyplýva, že jej bol poskytnutý úverový rámec vo výške 1000 eur, hoci žalobca v žalobe tvrdí, že úverový rámec bol vo výške 5800 eur. V prípade, že bol poskytnutý úver s vyšším úverovým rámcom, ako je dojednaný v zmluve, má to za následok neplatnosť zmluvy. Poukázala tiež na to, že žalobca neuviedol, akým spôsobom bola overená jej bonita. Tvrdila, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti, dôsledkom čoho je bezúčnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Zmluva o úvere neobsahuje

dobu trvania zmluvy, výšku, počet, frekvenciu splátok, prípadné poradie, v ktorom sa budú priradovať k jednotlivým zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami. Poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8C/49/2019, podľa ktorého do kategórie predpokladov pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len „RPMN“) je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Tvrdila, že žalobca nedodrжал zákonný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď najskôr ju mal vyzvať na úhradu omeškaných splátok a upozorniť na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a až následne, po uplynutí 15 dní od doručenia výzvy, vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Z uvedeného dôvodu je vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru neplatným úkonom. Navyše, oprávnenie dojednať mimoriadnu splatnosť úveru bolo uvedené len v obchodných podmienkach, s ktorými nebola oboznámená pred podpisom zmluvy.

3. Keďže po podaní odporu proti platobnému rozkazu žalobca navrhol v konaní pokračovať, v súlade so zákonným ustanovením § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov Okresný súd Banská Bystrica dňa 15. 2. 2024 postúpil vec Okresnému súdu Liptovský Mikuláš.

4. Žalobca vo vyjadrení ku podanému odporu uviedol, že z podnetu žalovanej došlo k uzatvoreniu dodatku ku zmluve o zmene úverového rámca, a to dňa 10. 8. 2022. Poukázal na to, že v úvodných ustanoveniach úverovej zmluvy sú uvedené požadované informácie, podľa ktorých posúdil bonitu žalovanej. Žalovaná mu uhradila riadne a včas sumu 11854,18 eura, teda v čase poskytnutia úveru bola jej bonita v poriadku. Pri skúmaní bonity žalovanej vychádzal z interného dokumentu o posúdení bonity so správou od Sociálnej poisťovne, z úverovej správy z registra dlžníkov a z výpisu z bankového účtu žalovanej za účelom preukázania príjmu a výdavkov. Vo vzťahu k namietanej absencii náležitostí zmluvy o úvere poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Cdo/183/2020. V zmysle zmluvy bola zmluva dojednaná na dobu neurčitú. Výzvou zo dňa 21. 9. 2023, odovzdanou na poštovú prepravu dňa 25. 9. 2023, ktorá bola doručená žalovanej dňa 27. 9. 2023 vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok a výzvou z 30. 10. 2023, ktorá bola odovzdaná na poštovú prepravu dňa 31. 10. 2023 a doručená žalovanej dňa 3. 11. 2023 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Poukázal na to, že možnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru bola dojednaná priamo v úverovej zmluve, pričom žalovaná bola pred zosplatením budúcich splátok na túto možnosť upozornená.

5. Žalovaná vo vyjadrení ku vyjadreniu žalobcu uviedla, že pri skúmaní jej schopnosti splácať spotrebiteľský úver žalobca nezískal od nej žiadne údaje o nákladoch na stravu, bývanie, živobytie. Z dôkazov, ktoré si žalobca zaobstaral, si nemohol urobiť reálny obraz o tom, aká suma jej zostane po odpočítaní všetkých nákladov. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka. Z dôkazov, predložených žalobcom, nevyplýva, že by žalobca zisťoval jej priemerné mesačné výdavky na živobytie. Poukázala aj na opatrenie E. B. F. zo 14. 11. 2017 upravujúce spôsob skúmania nákladov v súvislosti s posudzovaním bonity klienta. Dôkazné bremeno preukázania skúmania bonity žalovaného s odbornou starostlivosťou zaťažuje žalobcu. Povinnosť spotrebiteľa poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje o svojich pomeroch však nezbavuje povinnosti veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zisťiteľné informácie o spotrebiteľovi, a tieto riadne vyhodnotiť. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Poukázala tiež na to, že ak došlo k navýšeniu úverového rámca na 5800 eur, museli byť zmenené aj ďalšie obligatórne náležitosti úveru. Zmluva obsahuje nesprávny údaj o celkovej čiastke splatnej spotrebiteľom, o ročnej úrokovej sadzbe, o výške mesačnej splátky a o RPMN. Poukázala tiež na to, že RPMN bola vypočítaná pri predpoklade čerpania celej výšky úveru okamžite, bezhotovostne a v plnej výške. Z výpisu čerpania splátok a úhrad však vyplýva, že dátum poskytnutia úveru nebol 1. 4. 2022, ale až neskôr po uzatvorení zmluvy o úvere. Preto pri výpočte RPMN nebol zohľadnený správny dátum prvého čerpania úveru. Z uvedeného dôvodu sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Opätovne tvrdila, že zmluva o úvere neobsahuje dohodu podľa § 565 Občianskeho zákonníka o možnosti jednorazového splatenia úveru. Dohoda o práve vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru je len súčasťou úverových zmluvných podmienok, ktoré nie sú podpísané zmluvnými stranami, teda netvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Keďže žalobca nepostupoval pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka, nebol oprávnený požadovať jednorazové splatenie úveru. Žalobca tiež postupoval v rozpore s ustanovením § 565, keďže právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nepoužil do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, teda splátky zročnej v mesiaci október 2023. Poukázala na skutočnosť, že súd by nemohol priznať žalobcovi

splatné a nepremličané splátky, nakoľko uplatnením takéhoto postupu by konal v rozpore s Civilným sporovým poriadkom, keďže je viazaný žalobným návrhom žalobcu, ktorý si žalovanú pohľadávku uplatnil v celosti ako celú zosplatnenú pohľadávku a aj skutkovo takto žalovaný nárok vymedzil, t. j. ako nárok z predčasne zosplatneného úveru. Navrhla podanú žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Pre prípad, že by mal súd preukázanú čiastočnú dôvodnosť žaloby, navrhla povoliť na splácanie priznaného plnenia splátky vo výške 100 eur mesačne.

6. V súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku súd rozhodol, že vykoná pojednávanie v neprítomnosti advokáta žalobcu a advokáta žalovanej, ktorým bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené, a ktorí svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili z dôvodu hospodárnosti konania a navrhli vykonať pojednávanie v ich neprítomnosti.

7. Z listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, mal súd preukázaný nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 1. 4. 2022 zmluvu o spotrebiteľskom úvere – revolvingový úver č.: 7204003416. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového revolvingového úveru žalobcom žalovanej, s výškou úverového rámca 1000 eur, ročnou úrokovou sadzbou 29,9 %, RPMN 34,36 %, celkovou čiastkou splatnou spotrebiteľom 1161,96 eura a výškou minimálnej mesačnej splátky 3,23 % z výšky úverového rámca, t. j. 32,30 eura. Ako predpoklady použité pre výpočet RPMN sú uvedené čerpanie celej výšky úveru okamžite, bezhotovostne, v plnej výške, pri najvyšších poplatkoch a najvyššej úrokovej sadzbe, poskytnutie úveru na obdobie 1 roka a splatenie v 12 mesačných splátkach s rovnakou výškou istiny. V časti zmluvy „Informácie o klientovi“ žalovaná uviedla, že je rozvedená, nemá vyživovacie povinnosti a býva vo vlastnom dome/byte. V časti zmluvy „Informácie o príjme“ uviedla ako zdroj hlavného príjmu zamestnanecký vzťah, čistý mesačný príjem 800 eur a čistý vedľajší mesačný príjem 230 eur, spolu čistý mesačný príjem 1030 eur. V časti zmluvy označenej ako oboznámenie s úverovými podmienkami je uvedené, že sa za splnenia dohodnutých podmienok, najmä v prípade porušenia zmluvných povinností, musí dlžník celý čerpaný úver na požiadanie splatiť, tzv. zosplatnenie úveru.

9. Dňa 10. 8. 2022 bol uzavretý dodatok k úverovej zmluve, predmetom ktorého bolo dojednanie o zmene výšky úverového rámca na 5800 eur a výšky minimálnej mesačnej splátky na 187,34 eura.

10. Podľa výpisu čerpania, splátok a úhrad žalovaná čerpala celkovo 16164,55 eura a uhradila celkovo 11854,18 eura.

11. Dňa 21. 9. 2023 žalobca vyzval žalovanú na úhradu omeškaných splátok vo výške 562,02 eura, a súčasne ju poučil, že v prípade nezaplatenia splátok do 15 dní od doručenia výzvy bude požadovať okamžité jednorazové vrátenie celého úveru. Uvedená výzva bola doručená žalovanej dňa 27. 9. 2023. Dňa 30. 10. 2023 žalobca vyzval žalovanú na splatenie celého úveru v celkovej sume 6590,70 eura, v lehote 15 dní od spísania výzvy. Uvedené oznámenie bolo doručené žalovanej dňa 3. 11. 2023.

12. Podľa správy žalobcu o posúdení schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver, boli vykonané overenia v registri Sociálnej poisťovne, MV SR, NRKI, a to ku dňu 1. 3. 2022 a 1. 4. 2022, pričom žalovaná nepredkladala dokumenty k posúdeniu, doložila výpis z bankového účtu, neprebehla verifikácia u zamestnávateľa. Bonita bola vyhodnotená z príjmu žalovanej v žiadosti, výšky životného minima, sumy splátok úveru z NRKI, sumy splátok HC úveru a výšky splátky schváleného úveru. V Sociálnej poisťovni boli overované údaje o zamestnaní žalovanej a jej zamestnávateľovi, dĺžke trvania zamestnania a výške vymeriavacieho základu minimálne 374 eur. Taktiež si žalobca vyžiadal správu z úverového registra, v ktorom bola zistená existencia jedného nespĺtkového úveru s výškou úverového rámca 80 eur bez uvedenia výšky splátky. Žalovaná predložila žalobcovi pre účely posudzovania jej schopnosti splácať úver aj výpis z účtu v banke za mesiac február 2022.

13. Žalobca, prostredníctvom svojho advokáta, dňa 23. 11. 2023 vyzval žalovanú predžalobnou výzvou na splatenie celkového dlhu vo výške 6601,84 eura.

14. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 1 ods. 2 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, t. j. k 1. 4. 2022 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

19. Podľa § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Podľa § 9 ods. 1 prvá veta zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti

spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

25. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou na diaľku zmluva medzi dodávateľom a spotrebiteľom o poskytnutí finančnej služby výlučne prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie.

26. Podľa § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený telegraficky, d'alekopisom alebo elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom.

27. V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd podanú žalobu žalobcu zamietol, nakoľko nemal preukázanú jej dôvodnosť. Žalobca sa žalovaného nároku domáhal právnym dôvodom splnenia záväzkov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý bol žalovanej poskytnutý formou revolvingového úveru. Medzi stranami nebolo sporné uzavretie uvedenej zmluvy, výška žalovanou vykonaných čerpaní peňažných prostriedkov, t. j. suma poskytnutého úveru, ani výška žalovanou vykonaných úhrad. Zmluva bola uzatvorená elektronicky, formou zmluvy na diaľku v zmysle zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalovaná uzavretie zmluvy elektronicky nerozporovala. Nesporné preto bolo zachovanie písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákonného ustanovenia § 40 ods. 4 Občianskeho zákonníka, keďže pri jej uzatváraní bolo umožnené zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila. Medzi žalobcom a žalovanou vznikol spotrebiteľský právny vzťah, keďže žalobca konal pri uzatváraní a plnení zmluvy v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná, naopak, pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu podnikateľskej činnosti, čo vyplýva najmä z označenia žalovanej v zmluve.

28. Žalovaná namietala absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v uzavretej zmluve, resp. dodatku k zmluve, dôsledkom čoho mala byť bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Taktiež namietala porušenie povinnosti žalobcu vyplývajúcej z ustanovenia § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. skúmať jej schopnosť splácať spotrebiteľský úver pred uzavretím zmluvy o úvere (bonitu). Sporným bolo aj dodržanie zákonného postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru ako aj existencia platného dojednania práva žalobcu vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru.

29. Strany sporu si dojednali v zmluve o spotrebiteľskom úvere poskytnutie úveru formou úverového rámca vo výške 1000 eur. Následne, dodatkom k uvedenej zmluve, bola výška úverového rámca zvýšená na 5800 eur. Súd mal preukázané, že žalobca ako veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere nepostupoval s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovanej ako dlžníka splácať úver, nakoľko si nezabezpečil v dostatočnom rozsahu informácie o osobných a majetkových pomeroch žalovanej, a to tak o jej príjmoch ako aj o jej výdavkoch, s výnimkou výdavkov na splácanie ďalších úverov. Žalovaná predložila žalobcovi pred uzavretím zmluvy výpis z účtu v banke len za jeden kalendárny mesiac (február 2022), z ktorého nepochybne nebolo možné náležite, v rozsahu potrebnom pre posúdenie schopnosti splácať úver, vyhodnotiť výšku pravidelných príjmov a výdavkov žalovanej a jej celkovej majetkovej situácie. Z výpisu z účtu vyplývala výška príjmu žalovanej len za jeden kalendárny mesiac, pričom žalobca, podľa ním predložených listinných dôkazov, výšku príjmov žalovanej za dlhšie časové obdobie neoveroval ďalšími dôkazmi a uspokojil sa s vyhlásením žalovanej o výške príjmov. Aj podľa údajov v internom systéme žalobcu, si žalobca informácie o príjme žalovanej u jej zamestnávateľa neoveroval. Pokiaľ si aj žalobca overoval informácie o žalovanej v Sociálnej poisťovni, nebola uvedeným spôsobom riadne zistená výška príjmov, nakoľko dopyt žalobcu sa týkal len výšky dosahovania minimálneho vymeriavacieho základu 374 eur. Z uvedenej skutočnosti však nebolo možné vyvodiť výšku príjmov žalovanej. Taktiež žalobca nezisťoval výšku výdavkov žalovanej, ktoré neboli uvedené ani v úverovej zmluve, pričom z výpisu z účtu žalovanej v banke nebolo možné vykonať posúdenie výdavkov žalovanej najmä vo vzťahu k výdavkom na bývanie, a to prihliadajúc ku špecifikácii jednotlivých vykonaných transakcií na účte. Súd v tejto súvislosti poukazuje na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 11CoCsp/39/2022, podľa ktorého: „Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a

odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od žalovaného ako veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobé ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Odvolací súd zastáva názor, že príjem aj rodinný stav klienta môžu byť vyhovujúce, ale pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Bez toho, aby právny predchodca žalobcu skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovanej, potrebnej pre posúdenie jej schopnosti splácať dlh zo zmluvy. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.“

30. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že pri zmene výšky úverového rámca si žalobca vôbec nesplnil povinnosť v zmysle zákonného ustanovenia § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca netvrdil, ani nepreukázal, že pred uzatvorením dodatku k zmluve, ktorým bolo dojednané navýšenie úveru, skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver, hoci uvedeným dodatkom došlo k podstatnému navýšeniu výšky úverového rámca, a to takmer šesťnásobne. Žalobca preto hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže dojednal so žalovanou navýšenie úveru bez akýchkoľvek údajov o jej príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave, bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy a registra.

31. Z dôvodov uvedených v predchádzajúcich odsekoch žalobcovi neprislúchalo právo vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Súd preto podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd v tejto súvislosti uvádza, že žalobca si skutkovo svoj nárok uplatnil ako nárok z predčasne zosplatneného úveru. Ak by preto priznal žalobcovi nárok na zaplatenie jednotlivých už splatných splátok úveru, prekročil by rámec vymedzený žalobou, keďže by žalobcovi priznal plnenie z iného skutkového základu, než bol vymedzený v žalobe.

32. Súd taktiež poukazuje na skutočnosť, že, vzhľadom na hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch žalobcom pred dojednaním navýšenia úveru, sa považuje úver za bezúročný a bez poplatkov. Už len okrajom (vzhľadom na to, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských

úveroch) súd poukazuje na skutočnosť, že zmluva o úvere obsahovala nesprávny údaj o výške RPMN. Podľa údajov v zmluve, výpočet RPMN vychádzal z predpokladu čerpania celej výšky úveru okamžite a bezhotovostne v plnej výške a splatenia úveru v 12 mesačných splátkach. Vzhľadom na výšku úverového rámca by však nepochybne tento nemohol byť splatený dojednanými splátkami v sume 32,30 eura, nakoľko za 12 mesiacov by bolo uhradených len 387,60 eura (pričom celková čiastka, ktorá mala byť zaplatená žalovanou bola 1161,96 eura). Taktiež súd poukazuje na to, že dodatok k zmluve o úvere neobsahoval, napriek zmene výšky úverového rámca, ďalšie obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom je nepochybné, že v dôsledku zmeny výšky úverového rámca došlo aj k zmene ďalších obligatórných náležitostí zmluvy o úvere, a to minimálne celkovej sumy na úhradu.

33. Vzhľadom na skutočnosť, že z dôvodu porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nebol žalobca oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, sa súd, v súlade so zásadou hospodárnosti konania, bližšie nezaoberal žalovanou namietaným dodržaním zákonného postupu podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru.

34. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

35. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Nakoľko v spore bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, súd jej voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. V súlade so zákonným ustanovením § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku, odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 Civilného sporového poriadku, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.